

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Budapesten, 2010. évi október hó 5. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A közokirat-hamisítás büntette miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője útján benyújtott felülvizsgálati indítványát elbírálva a Miskolci Városi Bíróság 13.B.3909/2009/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Miskolci Városi Bíróság a 13.B.3909/2009/7. számú, 2010. január 7. napján meghozott, és elsőfokon 2010. január 13. napján jogerőre emelkedett ítéletével a terheltet közokirat-hamisítás (Btk. 274. § (1) bekezdés c) pont) büntette miatt 5 hónap börtönbüntetésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte, s egy korábbi 4 hónap tartamú, 2 évi próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésének a végrehajtását is elrendelte.

Az ítéleti tényállás a következőket tartalmazza:

A szakmunkás iskolát végzett, élettársi kapcsolatban élő négy kiskorú gyermekes, a G. Kft-nél havi 69.000 Ft-os jövedelem mellett cégvezetői tevékenységet végző, vagyontalan, korábban nyolc esetben büntetett terhelt a K. Kft. tagjaként és képviselőjeként 2008. márciusában a kft. székhelyeként olyan címet jelentett be a Borsod-

Abaúj-Zemplén Megyei Bírósághoz, mint cégbírósághoz - és azon keresztül az adóhatósághoz - ahol a társaság nem működött, ingóságai nem voltak elhelyezve és a cégtáblája sem volt kifüggesztve.

A terhelt erről a lakóhelyéről 2008. februárban elköltözött, és ezt követően új lakóhelyén tartózkodott.

A kft. alapításakor azonban a cégbírósághoz benyújtott iratokon a cég székhelyeként az előző címet tüntette fel, így közreműködött abban, hogy a társaság székhelyeként a közhitelű nyilvántartásban valótlan adatot tüntettek fel.

Az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal a K. Kft. vonatkozásában ellenőrzést kívánt lefolytatni a társaság székhelyén. Az eljáró adóellenőrök 2008. november 13-án megjelentek az előző telephelyen, ahol észlelték, hogy a megadott címen a társaság nem működik.

A jogerős ügydöntő határozat ellen elsődlegesen felmentése, másodlagosan a büntetésének lényeges enyhítése érdekében - jogi képviselője útján - a terhelt nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyet a Be. 416. §-a (1) bekezdés b) pontjában meghatározott okra alapozott. Ezen túlmenően eljárási szabálysértésekre is hivatkozott.

Az anyagi jogi jogsértés kapcsán azzal érvelt, hogy bár a közokirat fogalmát a Pp. 195. §-a meghatározza, a támadott ítélet anélkül állapította meg a bűnösségét, hogy abban a meghamisított okiratot a bíróság megnevezte volna.

A vádiratban, miként az ítéletben is, tényként az szerepel; abban működött közre, hogy a cégbíróság által vezetett közhitelű nyilvántartásban valótlan adatot tüntettek fel.

A "közhitelű nyilvántartás" azonban általános megnevezés; nem azonos a közokirattal, ezért annak a sérelmére közokirat-hamisítást elkövetni nem lehet.

Ezen túlmenően vitatta azt is, hogy az általa újonnan alapított kft. székhelyeként valótlan címet jelentett volna be, hiszen a székhelyként megjelölt ingatlan $\frac{1}{2}$ részben a tulajdonában áll, és állandó bejelentett lakásaként is ez a cím szerepel.

Az eljárási szabályok megsértése kapcsán arra hivatkozott, hogy az ítéletet a kihirdetése után nem vette tudomásul, hanem a jogorvoslati nyilatkozat bejelentésére három napi gondolkodási időt tartott fenn, ám valami félreértés folytán nem ez került jegyzőkönyvbe.

Fellebbezését ezt követően az erre megbízott ügyvéd el is készítette; benyújtotta, azonban azt a bíróság tévesen, a Be. 341. § (1) bekezdése alapján elutasította, holott - álláspontja szerint - a városi ügyészség fellebbezéséig még a fellebbezési határidő a számára is nyitva állt, illetőleg a fellebbezési jog a védőt a

saját jogán is megillette a Be. 324. § (1) bekezdésének d) pontja alapján.

A Legfőbb Ügyészség írásbeli nyilatkozatában a felülvizsgálati kérelmet alaptalannak tartotta, és a támadott ítélet hatályban tartását indítványozta. (BF.1397/2010.)

A Be. 425. §-a szerinti nyilvános ülésen a felek indítványait fenntartották.

A védő felszólalásában hangsúlyozta, hogy a terhelt nem a kihirdetett ítéletet, hanem a jogorvoslat lehetőségére történt kioktatást vette tudomásul, - s utalva a kiszabott büntetés eltúlzottan súlyos voltára is - elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványt részben a törvényben kizártnak, részben alaptalannak találta a következők miatt:

A felülvizsgálat a fellebbezéstől eltérően nem általános, hanem rendkívüli jogorvoslat.

E jellegéből következően csak a Be. 416. §-ának (1) bekezdésében meghatározott felülvizsgálati okokból, és kizárólag a jogerős határozat által megállapított tényállás alapján vehető igénybe.

A Be. 423. §-ának (1) bekezdése kötelező erővel írja elő, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozat által megállapított tényállás az irányadó; a tényállás felülvizsgálati indítványban nem támadható. (A tényállás esetleges lényeges hibáinak orvoslására ugyanis másik rendkívüli jogorvoslat, a perújítás szolgál.)

Az idézett büntetőeljárási szabályokból következően a Legfelsőbb Bíróságnak azokat az indítványokat, illetve az indítványok azon részeit, amelyekben nem felülvizsgálati okra hivatkoznak, vagy a tényállást támadják, érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítania.

Eljárásjogi okból a Be. 416. §-ának (1) bekezdés c) pontja értelmében felülvizsgálatra és ennek eredményeként a támadott ítélet hatályon kívül helyezésére csak akkor kerülhet sor, ha a bíróság a határozatát a Be. 373. § (1) bekezdésének I/b vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott eljárási szabálysértéssel hozta meg.

A felülvizsgálati indítványban megjelölt, a rendes jogorvoslat megtételével kapcsolatos (Be. 323. §) a fellebbezésre jogosultak körét szabályozó (Be. 324. § (1) bekezdése), valamint a törvényben kizárt fellebbezés elutasításáról rendelkező (Be. 341. § (1) bekezdése) szabályok a Be. 416. §-ának (1) bekezdés c) pontjában adott törvényi felsorolásban nem szerepelnek, így felülvizsgálati okot sem képeznek.

Az indítvány tehát az eljárásjogi szabálysértésekkel kapcsolatos részében a törvéynél fogva kizártnak bizonyult.

Ez a megállapítás vonatkozik azokra az érvekre is, amelyek szerint a kft. bejelentett székhelye nem volt valótlan, minthogy a kötelezően irányadó tényállás ezzel ellentétes tény tartalmaz.

A büntető anyagi jogsértést illetően a Legfelsőbb Bíróság a védő álláspontját nem osztotta; ebben a részében az indítványt alaptalannak találta.

Az irányadó tényállás lényege szerint a terhelt az általa alapított kft. képviselőjeként, a kft. székhelyeként olyan címet tüntetett fel a cégbírósághoz benyújtott iratokon, ahol a társaság nem működött, s e magatartásával közreműködött abban, hogy a társaság székhelyeként a közhitelű nyilvántartásban valótlan adatot tüntettek fel.

A terhelt terhére megállapított, a Btk. 274. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott ún. "intellektuális" közokirat-hamisítás büntetést az követi el, aki közreműködik abban, hogy jog vagy kötelezettség létezésére, megváltozására vagy megszűnésére vonatkozó valótlan adatot, tényt vagy nyilatkozatot foglaljanak közokiratba.

A büntető törvény nem határozza meg a közokirat fogalmát, mivel az nem sajátosan büntetőjogi fogalom.

A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 195. §-ának (1) bekezdése szerint az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít.

A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény 1. §-ának (1) bekezdése értelmében a megyei (fővárosi) bíróság, mint cégbíróság feladata - egyebek mellett - a cégbejegyzési (változásbejegyzési) eljárás lefolytatása, a cégre vonatkozó adat, jog, valamint tény cégjegyzékbe történő bejegyzése, illetve törlése.

A cégnyilvántartás - e törvény 22. §-ának (1) bekezdése szerint - hitelesen tanúsítja a benne feltüntetett adatok, továbbá bejegyzett jogok és tények fennállását, illetve azok változásait. Az itt idézett törvényi rendelkezések - összhangban a Pp. 195. §-ával -

kétségtelenné teszik, hogy a cégbíróságok által vezetett cégnyilvántartások közokiratok; közhitelességgel tanúsítják az abban feltüntetett adatok valóságát.

Aki pedig - mint a terhelt is - a cégbejegyzéshez (változásbejegyzéshez) szükséges cégiratokon a cégre vonatkozóan valamely adatot - a jelen esetben valótlan székhelyet - tüntet fel, és ez a valótlan adat bejegyzésre kerül a cégbírósági nyilvántartásba - a Btk. 274. § (1) bekezdésének c) pontja szerinti közokirat-hamisítás büntettét valósítja meg.

Nem sértett tehát büntető anyagi jogi szabályt a városi bíróság, amikor a terhelt bűnösségét megállapította; s a cselekményét is törvényesen minősítette.

Ez utóbbi megállapításból következően a Legfelsőbb Bíróság a terhelttel szemben alkalmazott büntetést sem érinthette, miután a Be. 416. §-ának (1) bekezdés b) pontja erre akkor biztosít jogi lehetőséget, ha a cselekmény törvénysértő minősítése miatt szabtak ki törvénysértő büntetést.

Mindezekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt; a megtámadott határozatot a Be. 426. §-a alapján a hatályában fenntartotta.

E végzés elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatának lehetőségét a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja.

Az ismételt felülvizsgálati indítvány tilalmáról a Be. 418. §-ának (3) és 421. §-ának (3) bekezdése rendelkezik.

Budapest, 2010. október 5.

Dr. Édes Tamás s. k. a tanács elnöke, Dr. Horváth Ibolya
s. k. előadó bíró, Dr. Szabó Péter s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírósági tisztviselő
MTné